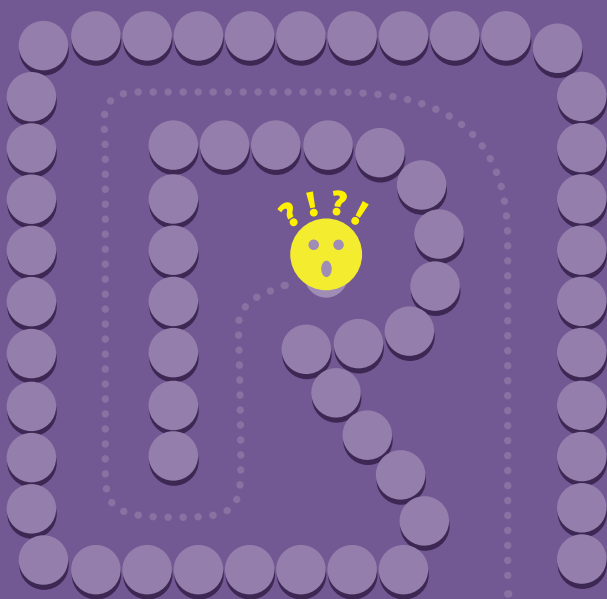

uveljavljanje pravic intelektualne lastnine

**... kaj storiti, ko so kršene vaše
intelektualne pravice?**

KDAJ SO KRŠENE PRAVICE INTELEKTUALNE LASTNINE?

O kršitvah pravic intelektualne lastnine (patentov, dodatnih varstvenih certifikatov, znamk, modelov, geografskih označb, registriranih topografij polprevodniških vezij, avtorske in sorodnih pravic, žlahtniteljskih pravic in firm) govorimo, kadar nekdo uporablja predmet, ki ga določena pravica varuje, brez soglasja njenega imetnika. Izjema so primeri, v katerih tako uporabo dovoljuje zakonodaja.

KATERE UKREPE LAHKO UPORABI IMETNIK KRŠENE PRAVICE?

Imetnik kršene pravice intelektualne lastnine lahko za zavarovanje svojih interesov izbira med civilnimi, kazenskimi in upravnimi ukrepi.

● Civilni ukrepi

Za spore v zvezi s pravicami intelektualne lastnine je izključno pristojno Okrožno sodišče v Ljubljani. Imetnik lahko pri tem sodišču vloži tožbo zaradi kršitve pravic (s katero zahteva npr. prepoved kršitve, odstranitev predmetov kršitve iz gospodarskih tokov, uničenje predmetov kršitve, povrnitev škode, objavo sodbe, pri kršitvah avtorske in sorodnih pravic pa tudi civilno kazen) ali predlaga izdajočasne odredbe, s katero zavaruje svoje zahtevke.

V primeru obstoja dejanja neloyalne konkurence lahko imetnik kršene pravice vloži tudi tožbo v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo konkurence.

● Kazenski ukrepi

Kršitve pravic intelektualne lastnine so lahko tudi kazniva dejanja. Kazenski zakonik RS kot kazniva dejanja določa: kršitev moralnih avtorskih pravic, kršitev materialnih avtorskih pravic, kršitev avtorski sorodnih pravic, neupravičeno uporabo tuje oznake ali modela in neupravičeno uporabo tujega izuma ali topografije. Za ta kazniva dejanja so poleg fizičnih oseb odgovorne tudi pravne osebe. Kazenski ukrepi sodijo v pristojnost policije, državnega tožilstva in krajevno pristojnih okrajnih sodišč.

Razen pri kršitvah moralnih avtorskih pravic, kjer se pregon storilca kaznivega dejanja začne na predlog oškodovanca, teče postopek pri navedenih kaznivih dejanjih po uradni dolžnosti. Imetnik pravice lahko poda ovadbo zaradi storitve kaznivega dejanja pri policiji ali državnem tožilstvu.

● Upravni ukrepi

Upravne ukrepe izvajata Finančna uprava RS in Tržni inšpektorat RS.

Finančna uprava RS

Postopek za izvedbo ukrepov, ki jih na podlagi carinskih predpisov izvaja Finančna uprava RS v zvezi s kršitvami pravic intelektualne lastnine ob vnosu ponarejenega blaga v državo oziroma iznosu iz nje, se začne na zahtevo imetnika pravice ali po uradni dolžnosti. Zahtevo vloži imetnik pravice pri Generalnem finančnem uradu Finančne uprave RS. Finančna uprava RS sproži postopek po uradni dolžnosti, če ugotovi, da je blago očitno ponarejeno ali piratsko.

Tržni inšpektorat RS

Tržni inšpektorat RS pri avtorski in sorodnih pravicah opravlja po uradni dolžnosti nadzor nad izvajanjem nekaterih določb zakona, s katerimi so nekatere kršitve določene kot prekrški.

Tržni inšpektorji lahko med drugim vstopijo v prostore, opravijo preglede (objektov, postrojev, naprav, predmetov, poslovnih knjig, pogodb, listin itd.), zaslišijo stranke in priče, vzamejo vzorce blaga, reproducirajo listine, preverijo, ali je na računalnikih nameščena legalna programska oprema, zasežejo piratsko blago itd. V primeru kršitev lahko odredijo odpravo pomanjkljivosti v določenem roku ter izrečejo globo in morebitne stranske sankcije (odvzem predmetov).

PODROBNEJŠE INFORMACIJE:

WWW.UIL-SIPO.SI

poglavje:
uvajanje pravic IL

NA KOGA SE LAHKO OBRNE IMETNIK KRŠENE PRAVICE?

Urad RS za intelektualno lastnino ni pristojen za ukrepanje pri kršitvah pravic intelektualne lastnine. Od okoliščin primera in načina kršitve je odvisno, kateri organ bo imetniku pravic lahko pomagal.

Informacije o ukrepih, ki so mu na voljo, lahko pridobi pri naslednjih državnih organih:

- Finančna uprava RS
- Tržni inšpektorat RS
- Generalna policijska uprava
- Urad RS za intelektualno lastnino

Pravno pomoč lahko imetniku pravice nudijo odvetniki in v nekaterih primerih pri Uradu RS za intelektualno lastnino registrirani patentni zastopniki ali zastopniki za modele in znamke.

intelektualno

Urad Republike Slovenije za intelektualno lastnino

Kotnikova 6, 1000 Ljubljana

T: +386 1 620 31 01

F: +386 1 620 31 11

E: sipo@uil-sipo.si

www.uil-sipo.si

